

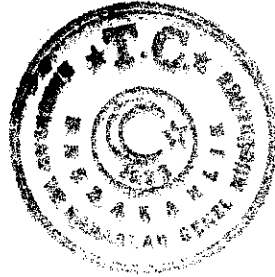
16 Oca 2010
 1.12.2009 1/780
 1/6 Oca 2010

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan enerji bakanları arasında 13 Eylül 2007 tarihinde Ankara'da imzalanan Mutabakat Zaptı ile Karadeniz Bölgesel İletim Planlama Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalar doğrultusunda öngörülen yaklaşık 150 km uzunluğundaki 400 kV.'luk Borçka-Akhaltsikhe Elektrik İletim Hattı (EİH) ile Akhaltsikhe'de bir DC Back-to-Back istasyonu tesisi, mevcut 220 kV Batum-Hopa iletim hattının kapasitesini artırmak üzere Batum'da bir DC Back-to-Back istasyonu tesisi, Paravani HPP-Kars arasında bir yüksek gerilim hattı ile Gürcistan tarafında DC Back-to-Back istasyonu tesisi ve ülkemiz sınırları içinde uygun bir merkez ile Batum arasında yeni bir yüksek gerilim hattı tesisinin kurulması öngörülmüştür.

13 Eylül 2007 tarihli Mutabakat Zaptında öngörülen hususlar doğrultusunda her iki ülkenin elektrik iletim sistemi işleticileri arasında başlatılan çalışmalarda varılan mutabakat çerçevesinde yapılan öncelik sırası dikkate alınmak suretiyle gerçekleştirilmesi kararlaştırılan tesisler ile ilgili olarak her iki ülkenin enerji bakanları arasında 29 Temmuz 2009 tarihinde Ankara'da imzalanan Mutabakat Zaptı ile de 400 kV.'luk Borçka-Akhaltsikhe Elektrik İletim Hattı (EİH) ile Gürcistan'da DC Back-to-Back istasyonu ile ilgili ihale sürecinin 2012 yılının Mayıs ayında tamamlanması öngörülmektedir. Söz konusu Elektrik İletim Hattının 1000 MW kapasitede olması ve bu hat üzerinden 2012 yılında 650 MW seviyesine kadar elektrik transferi yapılması ve bu miktarın 1000 MW seviyesine kadar yükseltilmesi öngörülmektedir.

Mutabakat Zaptının ayrıca iki ülke arasında ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesine de katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
VE GÜRCİSTAN ENERJİ BAKANLIĞI
ARASINDA
TÜRKİYE - GÜRCİSTAN ELEKTRİK ENTERKONNEKSİYONLARININ
GELİŞTİRİLMESİ HAKKINDA
MUTABAKAT ZAPTI

Sayın Bakan Taner YILDIZ başkanlığındaki Türkiye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcileri ve Sayın Bakan Alexandar KHETAGURI başkanlığındaki Gürcistan Enerji Bakanlığı temsilcileri (bundan böyle sırasıyla, ayrı ayrı Türk Tarafı ve Gürcistan Tarafı ve birlikte "Taraflar" olarak anılacaktır) Türkiye ve Gürcistan arasındaki enterkoneksiyonları geliştirmek için birincil tedbirleri tartışmak amacıyla 29 Temmuz 2009 tarihinde Ankara'da bir araya gelmişler ve;

- "Karadeniz Bölgesel İletim Planlama Projesi" kapsamında gerçekleştirilen; yeni 400 kV Akhaltsikhe – Borçka iletim hattının ve Akhaltsikhe'deki DC Back to Back istasyonunun yapımının Türkiye ile Gürcistan arasındaki mevcut enterkoneksiyona yönelik en uygulanabilir gelişme olduğunu belirten çalışmaların katkısını benimseyerek ve takdirle karşılayarak,
- ENTSO-E'nin (Mülga UCTE) koordinasyonu altında Türkiye Elektrik Sisteminin Avrupa Elektrik Sistemiyle senkron bağlantıdan kaynaklanan kısıtları kabul ederek,
- 13 Eylül 2007 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasındaki Enterkoneksiyon Hakkında Mutabakat Zaptı"na, yansıyan vizyon ve görüş birliğinin taraflar arasındaki işbirliğini derinleştirdiği ve elektrik sistem operatörleri tarafından elektrik projelerinin uygulanmasını kolaylaştırdığını göz önünde bulundurarak,
- 400 kV'luk Akhaltsikhe – Borçka elektrik iletim hattı sınır geçiş noktasının Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasındaki Enterkoneksiyon Hakkında Mutabakat Zaptı ve 31 Ağustos 2007 tarihli Toplantı Tutanağı hükümlerine göre belirlendiğini kabul ederek,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

1. Taraflar, 1000 MW kapasitede çalışacak 400 kV'luk yeni Akhaltsikhe – Borçka elektrik iletim hattının yapımı için Gürcistan ve Türkiye tarafındaki Sistem Operatörlerini (GSE-TEİAŞ) desteklemeye devam edeceklerdir. İletim hattı üzerinden transfer edilen net enerji, 2012 yılında 650 MW kapasiteye ve ülkelerin enerji talebi gelişimine göre ileride 1000 MW'a çıkarılacaktır.
2. Taraflar, GSE ve TEİAŞ arasında imzalanacak olan "Tesis Anlaşması" hükümlerine göre yukarıda bahsedilen, DC Back to Back istasyonunu da kapsayan, 400 kV'luk iletim tesislerinin yapımının 2009 yılında başlatılması ve 2012 yılı Mayıs ayında tamamlanmasını izleyeceklerdir. Bu Tesis Anlaşmasının iki ay içinde imzalanması gerekmektedir.

3. Taraflar, bölgesel enerji ticareti araçlarından biri olarak kabul edilen bu yeni iletim tesislerinin ekonomik ve ticari işletmeciliğini serbest rekabete dayalı olarak, üçüncü taraf katılım prensiplerine ve ulusal elektrik piyasa mevzuatlarına uygun olarak yapılmasını temin edeceklerdir.
4. Taraflar, aralarında imzaladıkları 26 Eylül 2009 tarihli “Elektrik Alış – Satış Protokolü” ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) ile LLC Acara Elektrik Şirketi (13 Eylül 2007 tarihili ek sözleşme ile Gürcistan JSC Energy-Pro Şirketi haline dönüştürülen) arasında 30 Ekim 2006 tarihinde imzalanan “Elektrik Alış-Veriş Sözleşmesi” koşullarına dayalı olarak, halihazırda mevcut hat (Batum – Hopa) üzerinden yapılan elektrik alış-veriş miktarının artırılmasını teşvik edeceklerdir.

Bu Mutabakat Zaptı, tarafların yasa ve yönetmelikleriyle ilgili gerekli bütün prosedürleri tamamladıklarının yazılı olarak bildirim tarihinde yürürlüğe girecektir.

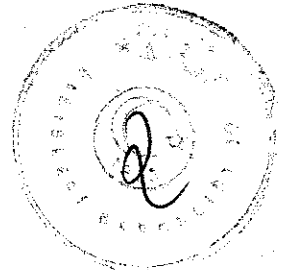
Bu Mutabakat Zaptı 29 Temmuz 2009 tarihinde, Ankara’da, İngilizce iki orijinal kopya olarak imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına

Gürcistan
Enerji Bakanlığı adına

Taner YILDIZ
Bakan

Alexander KHETAGURI
Bakan

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
ON FURTHER DEVELOPING THE ELECTRICITY INTERCONNECTIONS
BETWEEN TURKEY AND GEORGIA

Among

THE MINISTRY OF ENERGY AND NATURAL RESOURCES OF TURKEY
&
THE MINISTRY OF ENERGY OF GEORGIA

The representatives of the Ministry of Energy and Natural Resources of Turkey headed by H.E. Taner YILDIZ, the Minister and the Ministry of Energy of Georgia headed by H.E. Alexander KHETAGURI, the Minister, hereinafter referred to individually as "Turkish Party and Georgian Party, respectively" and collectively as "The Parties" met in Ankara on July 29, 2009 to discuss primary measures for further developing interconnections between Turkey and Georgia, and:

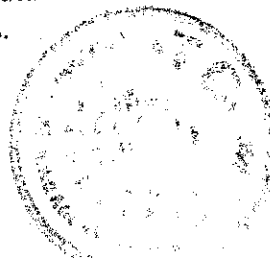
- *Acknowledging and appreciating the contribution of the studies performed within the scope of the "Black Sea Regional Transmission Planning Project", which indicated that, the most feasible development of the current interconnection between Turkey and Georgia is the construction of new 400 kV Akhaltsikhe-Borçka transmission line and DC-Back to Back station at Akhaltsikhe,*
- *Recognizing the restrictions causing from the synchronous interconnection of the Turkish Power System with the European Power System under the coordination of ENTSO-E (former UCTE),*
- *Considering, the visions and agreements reflected in the "Memorandum of Understanding on Interconnection between Georgia and the Republic of Turkey" signed on September 13, 2007, have deepen the cooperation between the electricity systems of both parties, facilitated the implementation of energy projects by their technical operators of electricity systems;*
- *Acknowledging that the cross-border point of 400 kV electric transmission line (Akhaltsikhe-Borçka) determined as of the provisions of the Memorandum of Understanding on Interconnection between the Republic of Turkey and Georgia signed on September 13, 2007 and the Minutes of Meeting dated August 31, 2007.*

Have agreed as follows:

1. The Parties shall continue to support the technical operators of Georgia and Turkey (GSE, TEIAS) for the construction of new 400 kV electric transmission line (Akhaltsikhe-Borçka), which will have 1000 MW capacity. The net energy transfer by the transmission line in 2012 will be up to 650 MW and it will be increased to 1000 MW in the future in accordance with the development of the power demand of both countries.

4

5.6.

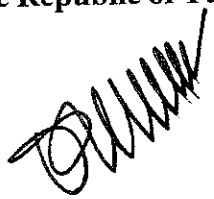

2. The Parties shall monitor the implementation of the above mentioned new 400 kV transmission facilities including DC back-to-back station to ensure their commencement in the year 2009 and timely completion in May of 2012 in accordance with the provisions of the Construction Agreement to be signed between GSE and TEIAS. This Construction Agreement should be signed within 2 months.
3. The Parties shall ensure the technical and commercial operation of these new transmission facilities, which are considered as one of the means for regional energy trade, based on free competition and third party access principles, in line with their national electricity market legislations.
4. The Parties will promote the increase of the exchanged electricity amounts through the existing line (Batumi-Hopa) based on the terms and conditions of the Protocol on Power Sales and Purchase signed between the Parties on September 26, 2006 and Energy Exchange Contract concluded on October 30, 2006 between Turkish Electricity Trading and Contracting Company (TETAS) and LLC Energy Company of Adjara, amended on September 13, 2007, by which LLC Energy Company of Adjara was replaced by JSC Energo-Pro Georgia.

This MOU shall come into force on the date of written notification by each Party indicating the completion of all procedures required by their respective national laws and regulations.

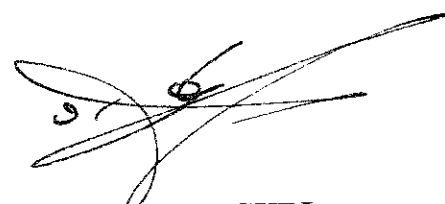
Signed in Ankara on July 29, 2009 in English in two original copies.

**Ministry of Energy and Natural Resources
of the Republic of Turkey**

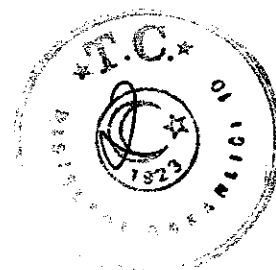

Taner YILDIZ
Minister

Ministry of Energy of Georgia

Alexander KHETAGURI
Minister

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 1528

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI VE
GÜRCİSTAN ENERJİ BAKANLIĞI ARASINDA TÜRKİYE-GÜRCİSTAN ELEKTRİK
ENTERKONNEKSİYONLARININ GELİŞTİRİLMESİ HAKKINDA MUTABAKAT
ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI

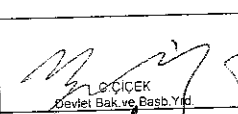
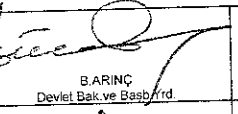
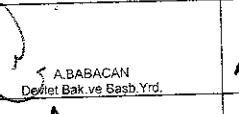
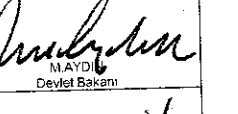
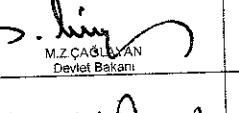
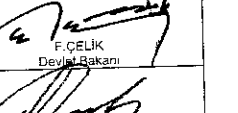
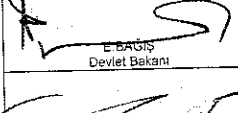
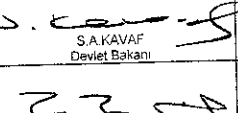
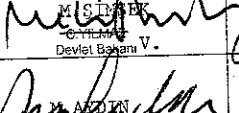
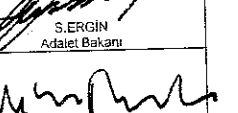
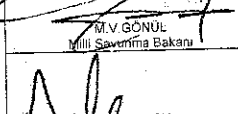
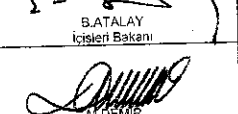
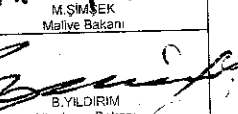
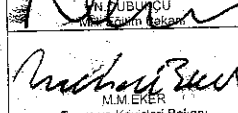
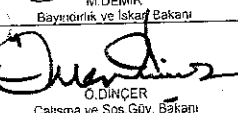
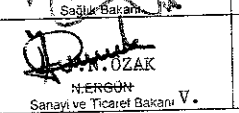
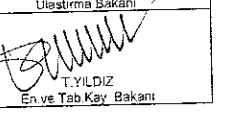
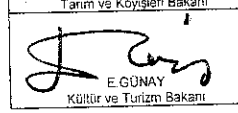
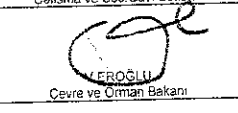
MADDE 1- (1) 29 Temmuz 2009 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Gürcistan Enerji Bakanlığı Arasında Türkiye-Gürcistan Elektrik Enterkonneksiyonlarının Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Eki

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 L. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ARINÇ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. Z. ÇALIŞKAN Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 S. A. KAVAF Devlet Bakanı	 M. S. TAYYAR Devlet Bakanı V.	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 M. V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 B. TALAY İçişleri Bakanı	 A. AKINTI Dışişleri Bakanı V.	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 N. ZUBUÇU Maden Bakanı	 M. DEMİR Bazırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 O. DİNÇER Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 N. N. ÖZAK Sanayi ve Ticaret Bakanı V.	 T. YILDIZ En ve Tab. Kay. Bakanı
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 M. ERÖSLÜ Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-1777
1258